

HØRINGSNOTAT

FORSLAG TIL ENDRINGER I FORSKRIFT OM TILSKUDD TIL VETERINÆRREISER

Hovedinnhold

Landbruks- og matdepartementet sender med dette forslag til endringer i forskrift 30. april 2015 nr. 426 om tilskudd til veterinærreiser (heretter omtalt som forskriften) på høring.

Forslag til forskriftsendringer fremmes som følge av innføringen av en ny sats for reise med veterinærs egen båt, samt endringer av begreper i tabell 8.2 Satser - Tilskudd veterinærreiser i Teknisk Jordbruksavtale 2021 – 2022. Endringsforslagene i denne høringen er basert på statens tilbud til jordbruksforhandlingene.

Det foreslås tekniske og strukturelle endringer med formål om å tydeliggjøre regelverket. Målet er å sikre klarhet, skape økt forutsigbarhet samt å forenkle og effektivisere forvaltningen av ordningen. Endringsforslagene er hovedsakelig en videreføring av dagens forvaltningspraksis og en kodifisering av denne. Et av de mest sentrale forslagene er endring av begrepsbruk knyttet til fremkomstmiddel det kan gis tilskudd for etter § 4. Det foreslås blant annet en avgrensning av hva som regnes som «kjøpt transporttjeneste» i § 4 tredje ledd.

Forslaget innebærer endringer i ordlyden i §§ 2 og 4, oppheving av § 3, samt flytting av en regel i dagens § 5 til § 4.

Det er et mål at endringene skal tre i kraft ved årsskiftet med effekt for reiser utført fra og med 1. januar 2022. Dette vil harmonisere avtaleteksten og forskriften fra første dag satsene i jordbruksavtalen trer i kraft. For å oppnå dette har det vært nødvendig å sette en kort høringsfrist.

Kort om tilskuddsordningen

Formålet med tilskuddsordningen er å utjevne forskjellene i kostnader til veterinærtjenester mellom husdyrprodusentene i ulike deler av landet, jf. forskriften § 1. Det er veterinærene som søker om og får utbetalt tilskuddet, og som sørger for at utjevningen skjer i praksis.

Reisetilskudd beregnes etter satsene og innenfor tilskuddstakene som er fastsatt i jordbruksavtalen. Etter gjeldende regelverk kan det gis reisetilskudd for:

- reist distanse med eget fremkomstmiddel

- reise- og ventetid ved bruk av leid skyss og rutegående fremkomstmidler
- utlegg ved bruk av eget fremkomstmiddel, leid skyss og rutegående fremkomstmiddel

Innføring av ny sats for bruk av egen båt og innføring av begrepet «kjøpt transporttjeneste»

I Teknisk Jordbruksavtale 2021 – 2022 innførte staten en ny sats på tilskuddsordningen for reiser der veterinær har brukt egen båt. Bakgrunnen er at kostnadene ved å bruke egen båt vanligvis er langt høyere enn ved bruk av egen bil. Til nå har veterinærer som oppgir å ha brukt egen båt fått tilskuddet beregnet med grunnlag i satsen for bruk av eget fremkomstmiddel. Denne satsen, som tar utgangspunkt i kostnadene ved bruk av egen bil, er lik for alle typer egne fremkomstmidler. Kostnadsdekningen har dermed vært svært lav for reiser der veterinær bruker egen båt.

I enkelte områder langs kysten er veterinærer avhengige av å bruke egen båt som følge av at det ikke finnes et skyssbåttilbud. Ettersom det er et mål å opprettholde landbruk i hele landet ble det innført en sats for bruk av egen båt på 50 kroner per kilometer fra og med 2022. Til sammenligning er satsen for bruk av eget fremkomstmiddel på land 14.37 kroner per kilometer i 2022.

Med dagens regelverk har det vært mulig å opprette skyssforetak for å motta tilskudd for «leid skyss» etter forskriften. Tilskuddstaket for leid skyss ligger betydelig høyere enn tilskudd for bruk av eget fremkomstmiddel. Ved kjøp av tjenester fra eget skyssbåtforetak, har det også vært mulig å motta tilskudd for betalte «andre kostnader», som oppstarts- og ventetidskostnader ved bruk av skyssbåt, og for veterinærens tid på reise. Departementet mener at dette ligger utenfor ordningens formål. Av denne grunn foreslås det å definere «kjøpt transporttjeneste» som en erstatning for «leid skyss» og «rutegående fremkomstmiddel» på en slik måte at det klart avgrenses til foretak som driver persontransport i næringsøyemed. Det gis en nærmere redegjørelse under omtalen av § 4 tredje ledd.

Fra og med 1. januar 2022 legger departementet opp til at begrepene «leid skyss» og «rutegående fremkomstmiddel» blir erstattet med «kjøpt transporttjeneste» i tabell 8.2 i jordbruksavtalen. Som følge av endringene av begreper i dette forskriftsforslaget, vil departementet endre beskrivelsen av satsene i jordbruksavtalen tabell 8.2, slik at det samsvarer med forskriften. Det vises til de aktuelle endringene i utdrag av jordbruksavtalen i vedlegg I til høringen.

Nærmere om de konkrete forslagene

Forslaget innebærer en omstrukturering av bestemmelser i dagens §§ 2 til 5. Innholdet i dagens § 3 fordeles på andre paragrafer slik at denne blir stående «tom». § 3 foreslås derfor opphevet.

§ 2. Grunnvilkår

Dagens § 2 i forskriften angir de grunnleggende vilkårene som må være oppfylt for at det skal kunne gis reisetilskudd:

Reisetilskudd kan gis til foretak registrert i enhetsregisteret som tilbyder av veterinærtjenester.

Reisetilskudd kan gis ved reise i forbindelse med veterinærtjenester på husdyr.

Reisetilskudd etter denne forskriften gis ikke til reise

a) i forbindelse med embryoinnlegging,

b) i henhold til lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) og bestemmelser gitt i medhold av denne lov.

Departementet foreslår å samle grunnvilkårene i ett ledd, samt å flytte fjerde ledd om hva det ikke gis tilskudd for til § 4, som angir de nærmere reglene om reisetilskudd. I tillegg foreslås det å definere hva som menes med «husdyr» for å tydeliggjøre hvilke veterinærtjenester som berettiger tilskudd.

Med veterinærtjenester menes både behandling av sykdom eller skader og konsultasjoner med helsefremmende eller sykdomsforebyggende formål. Tjenesten må være utført av veterinær med autorisasjon fra Mattilsynet. Dette kontrolleres ved at veterinær må oppgi autorisasjonsnummeret sitt for å få tilgang til søknadsskjema for tilskuddet.

Tilskuddet kan gis for reiser i forbindelse med veterinærtjenester på husdyr som kan gi foretak avløsertilskudd etter kapittel 9 i jordbruksavtalen. Dette gjelder både dyr som berettiger foretak avløsertilskudd i jordbruket og/eller tilskudd til avløsning ved sykdom og fødsel m.m. I dette ligger et krav om at husdyret er del av et husdyrhold som kan betegnes som næringsvirksomhet og som anses som vanlig jordbruksproduksjon. Reiser i forbindelse med veterinærtjenester på «hobbydyr» skal det ikke gis tilskudd for. Forslaget er i tråd med dagens forvaltningspraksis, og er kun en kodifisering av denne praksisen.

§ 3. Definisjoner oppheves

Det fremgår av gjeldende § 3 at:

I denne forskriften forstås med

- 1) husdyr: Dyr som berettiger foretak avløsertilskudd.*
- 2) eget fremkomstmiddel: Bil, båt, scooter eller motorsykkel som veterinæren disponerer.*
- 3) leid skyss: Bil, båt, scooter eller motorsykkel som veterinæren ikke fører selv.*
- 4) rutegående fremkomstmiddel: Båt, tog eller buss som går i rute*

Departementet foreslår å flytte definisjonene som står i dagens § 3 til stedene i forskriften der uttrykkene forekommer i en regel. Som nevnt foreslås definisjonen av husdyr plassert i § 2.

«Leid skyss» eller «rutegående transportmiddel» brukes ikke lenger som benevnelser i satsene som fremgår av tabell 8.2 i jordbruksavtalen, men er erstattet med «kjøpt transporttjeneste». Dette foreslås definert i forslagets § 4.

Det foreslås å ta ut begrepene «eget fremkomstmiddel», «leid skyss» og «rutegående transportmiddel». I stedet foreslås det å avgrense hva som menes med kjøpt transporttjeneste. Formålet med endringen er å sikre klarhet i hvilken sats det kan gis tilskudd for etter hvilket transportmiddel som er brukt. Definisjonen er tatt inn i § 4 tredje ledd og det nærmere innholdet er omtalt nærmere der.

Etter dette er innholdet i dagens § 3 enten flyttet eller overflødig. Paragrafen foreslås derfor opphevet.

§ 4. Reisetilskudd

Gjeldende § 4 lyder slik:

Reisetilskudd kan gis ved bruk av eget fremkomstmiddel, leid skyss og rutegående fremkomstmiddel.

Ved bruk av eget fremkomstmiddel kan det gis tilskudd for reiste kilometer og utlegg i tilknytning til reisen.

Ved bruk av leid skyss og ved bruk av rutegående fremkomstmiddel kan det gis tilskudd for utlegg i tilknytning til reisen og for den tiden veterinæren er på reise med leid skyss eller rutegående fremkomstmiddel. I reisetiden inngår nødvendig ventetid.

Reiseutgiftene må være nødvendige. Det gis ikke tilskudd til utlegg til overnatting og forpleining.

I likhet med gjeldende § 4 inneholder forslaget til ny § 4 de mer detaljerte reglene om hva det kan gis tilskudd for. Med ett unntak bygger forslagene til endringer på dagens forvaltningspraksis. Definisjon av «kjøpt transporttjeneste» vil kunne innebære en viss realitetsendring og omtales nærmere under tredje ledd. Forslaget tar sikte på en enklere forvaltning av tilskuddsordningen, i tråd med forskriftens formål.

Første ledd – reisetilskudd for reiste kilometer og utgifter

Forslaget til ny § 4 første ledd er en videreføring av gjeldende § 4 andre ledd, men med annen ordlyd. Den nye formuleringen slår fast at det kan gis tilskudd for reiste kilometer og for dokumenterbare utgifter til bompenger, parkering og lignende på reisen.

Tilskudd for reiste kilometer etter denne bestemmelsen skal beregnes på grunnlag av ordinær sats, eventuelt reisetilskudd per km ved bruk av båt, slik det legges opp til i endret tabell 8.2 i jordbruksavtalen, se vedlegg I. For alle reiser der det ikke er kjøpt transporttjeneste, skal det gis tilskudd etter de ordinære satsene, eventuelt reisetilskudd per km. ved bruk av båt. Første ledd gjelder uavhengig av hvem som eier transportmiddelet og hvem som fører det. Dersom veterinæren har leid transportmiddelet, gis tilskudd i medhold av § 4 første ledd.

Etter gjeldende § 4 andre ledd kan det gis tilskudd for utlegg veterinæren har hatt i tilknytning til reisen. I nytt første ledd foreslås ordlyden erstattet med en konkret angivelse av hvilke utlegg på reisen det kan gis tilskudd for, som bompenger og parkering.. Med «og lignende» åpnes det for at andre utgifter av tilsvarende karakter også kan gi grunnlag for tilskudd. Utgiftene må eventuelt vurderes i lys av nødvendighetsvilkåret i § 4 fjerde ledd. Det presiseres at utgifter til drivstoff/lading eller nedskrivning av verdien av fremkomstmiddelet ikke regnes som lignende utlegg etter forskriftsforslaget. Slike kostnader er allerede hensyntatt i satsen for reiste kilometer.

Utgiftene må være dokumenterbare. Landbruksforvaltningen kan ved behandling av søknad kreve dokumentasjon, for eksempel i form av kvittering. Landbruksforvaltningen kan også kreve dokumentasjon i ettertid, for eksempel i forbindelse med stikk kontroll.

Andre ledd – Reisetilskudd for kjøpt transporttjeneste

Forslagets andre ledd korresponderer med gjeldende tredje ledd. Dersom veterinæren kan dokumentere å ha kjøpt transporttjeneste på reisen, foreslås det at tilskudd kan gis for utgifter til kjøpt transporttjeneste i stedet for de ordinære satsene. I tillegg kan det gis tilskudd for tiden veterinæren har brukt på reisen, inkludert tid som er brukt til å vente på transportmiddelet. Det er en forutsetning at ventetiden anses nødvendig, jf. forslaget § 4 fjerde ledd.

Tredje ledd – Hva som menes med «kjøpt transporttjeneste»

I tredje ledd foreslås en nærmere presisering av begrepet «kjøpt transporttjeneste». Begrepet er etter departementets vurdering bedre egnet til å tydeliggjøre det tilsiktede innholdet i «leid skyss» og «rutegående fremkomstmiddel» i gjeldende forskrift.

Forslaget avgrensar «kjøpt transporttjeneste» til kjøpt transporttjeneste fra foretak som driver persontransport i næringsøyemed. Det gjelder både rutegående persontransport som tog, buss og ferje, eller ikke-rutegående som skyssbåt eller drosje. Det er med andre ord en forutsetning at transportøren driver persontransport som næring og i tråd med relevante lover og regler.

Videre er det et vilkår at transporttjenesten tilbys allmennheten. Relevante momenter er for eksempel om foretaket operer med takster, og er tilgjengelig for oppdrag utover skyss av veterinær. Det gis ikke tilskudd for kjøpt transporttjeneste fra skyssbåtforetak som kun frakter veterinær, eventuelt også noen bestemte andre. Det gis heller ikke tilskudd for skyss med minibuss som vanligvis kun brukes til å frakte en bestemt krets av personer, for eksempel medlemmer av en forening. Videre vil skyss med fiskeskøyte som ellers ikke driver persontransport mot vederlag ikke berettige tilskudd for «kjøpt transporttjeneste». Departementet presiserer at leie av transportmiddel, for eksempel leiebil, ikke regnes som kjøpt transporttjeneste. Dersom veterinæren har leid transportmiddel, kan det gis tilskudd etter de ordinære satsene etter § 4 første ledd.

Med «kjøpt transporttjeneste» menes også transporttjeneste som inngår i en offentlig finansiert beredskapsordning ut over kommunal veterinærvakttjeneste. Den kan gjerne også inngå i den kommunale veterinærvakttjenesten, men det kreves i så fall i tillegg at transporttjenesten inngår i en annen offentlig finansiert beredskapsordning.

Fjerde ledd

I nytt § 4 fjerde ledd foreslår departementet å samle reglene som i dagens forskrift er plassert i hhv. § 4 fjerde ledd, første punktum, § 5 første ledd, første punktum og § 2 tredje ledd. Det gjelder for det første vilkåret om at reiseutgiftene må være nødvendige og at tilskudd gis etter de satsene og innenfor de tilskuddstakene som fremgår av jordbruksavtalen kapittel 8. Forslaget innebærer en liten justering av ordlyden, uten at dette medfører noen realitetsendring. I tillegg flyttes presiseringen av hvilke veterinærreiser som ikke berettiger tilskudd etter forskriften til § 4 fjerde ledd. Det gjelder reiser i forbindelse med embryoinnleggning og reiser som foretas i henhold til matloven.

Departementet har funnet at forskriften på denne måten blir mer oversiktlig og lettleselig. De tre bestemmelsene hører naturlig hjemme i paragrafen som angir de nærmere vilkårene for reisetilskudd.

Gjeldende § 4 fjerde ledd, siste setning, om at det ikke gis tilskudd for utgifter til forpleining eller overnatting, foreslås ikke videreført. Denne er ikke lenger nødvendig ettersom forslag til første ledd angir hva det kan gis tilskudd for.

§ 5. Beregning av tilskudd

Gjeldende § 5 angir de nærmere reglene for beregning av tilskudd:

Reisetilskudd beregnes etter de satser og tilskuddstak som er fastsatt i jordbruksavtalen. Tilskudd per km til dekning av utlegg for skyss fakturert av rekvirent, kan ikke overstige satsen per km for reise med eget fremkomstmiddel.

Som hovedregel skal faktisk utgangspunkt og endepunkt for reisen legges til grunn ved beregningen av tilskuddet. Hvis reisen ikke er foretatt som ledd i den veterinære vakttjenesten, skal avstanden fra nærmeste tilgjengelige veterinærforetak legges til grunn ved beregning av tilskudd.

Beregningen skal ta utgangspunkt i at reisen skal foretas på den mest hensiktsmessige måten.

Reisetilskudd beregnes for rekvirentbesøk oppgitt i søknad. Det skal gjøres fradrag for tilskudd tilsvarende 40 km reise med egen bil per omsøkte rekvirentbesøk.

Departementet foreslår å oppheve § 5 første ledd. Bakgrunnen er at første punktum foreslås flyttet til § 4 fjerde ledd, jf. omtalen over. Andre punktum som gjelder tilskudd for rekvirentskyss er ikke lenger aktuell. Det følger av endringsforslaget at tilskudd for skyss med rekvirent gis etter de ordinære satsene i henhold til § 4 første ledd.

De øvrige bestemmelsene i § 5 videreføres. Nåværende andre ledd blir nytt første ledd og så videre.

Administrative og økonomiske konsekvenser

Departementet vurderer at endringsforslaget medfører minimale administrative og økonomiske konsekvenser. Forskriftsendringene er i det vesentligste tekniske og strukturelle. Ny sats for bruk av egen båt er vedtatt i jordbruksavtalen, og inngår i statsbudsjettet for 2022. Det er etablert gode elektroniske søknads- og saksbehandlingsløsninger på området, og forskriftsendringene kan gjennomføres uten ekstra kostnad for tilpasning av systemer. Landbruksdirektoratet må imidlertid legge ned noe arbeid med å revidere rundskriv og veiledningsmateriell.

Det er sannsynlig at tydeliggjøringen om hva som regnes som «kjøpt transporttjeneste» etter § 4 tredje ledd, vil kunne medføre lavere utbetalinger over ordningen. Samlet vurderer departementet at forskriftendringene vil føre til en mer forutsigbar og mer effektiv forvaltning av ordningen.

Forskriftsforslaget

Forslag
til forskrift om endringer i forskrift 30. april 2015 nr. 426 om tilskudd til veterinærreiser

I

§ 2 skal lyde:

Reisetilskudd etter denne forskriften kan gis til foretak som tilbyr veterinærtjenester og er registrert i enhetsregisteret, for reiser i forbindelse med veterinærtjenester på husdyr. Som husdyr regnes dyr som kan danne grunnlag for jordbruksforetakets avløsertilskudd etter jordbruksavtalen kapittel 9.

§ 3. (opphevet)

§ 4 skal lyde:

Reisetilskudd kan gis for reiste kilometer og for dokumenterbare utgifter på reisen til bompenger, parkering og lignende.

Dersom veterinæren benytter kjøpt transporttjeneste, kan det i stedet gis tilskudd til dekning av veterinærens dokumenterbare utgifter til transporttjenesten, og for den tiden veterinæren er på reise med slik transport. Som reisetid regnes også nødvendig ventetid.

Som kjøpt transporttjeneste etter andre ledd regnes transporttjeneste kjøpt fra foretak som driver persontransport i næringsøyemed. Transporttjenesten må tilbys til allmennheten eller inngå i annen offentlig finansiert beredskapsordning enn kommunal veterinærvakt.

Tilskudd gis til dekning av nødvendige reiseutgifter etter satsene og innenfor tilskuddstakene som fremgår av jordbruksavtalen kapittel 8. Det gis ikke tilskudd til reiser som foretas

a) i forbindelse med embryoinnlegging,

b) i henhold til lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) og bestemmelser gitt i medhold av den.

§ 5 skal lyde:

Som hovedregel skal faktisk utgangspunkt og endepunkt for reisen legges til grunn ved beregningen av tilskuddet. Hvis reisen ikke er foretatt som ledd i den veterinære vakttjenesten, skal avstanden fra nærmeste tilgjengelige veterinærforetak legges til grunn ved beregning av tilskudd.

Beregningen skal ta utgangspunkt i at reisen skal foretas på den mest hensiktsmessige måten.

Reisetilskudd beregnes for rekvirentbesøk oppgitt i søknad. Det skal gjøres fradrag for tilskudd tilsvarende 40 km reise med egen bil per omsøkte rekvirentbesøk.

II

Forskriften trer i kraft 1. januar 2022.

VEDLEGG I

JORDBRUKSAVTALEN TABELL 8.2 SATSER – TILSKUDD TIL VETERINÆRREISER

Tabellen illustrerer hvordan departementet legger opp til endring i de to første satsene for bedre samsvar med den foreslåtte forskriftsteksten. Tekst i kursiv markerer endringer sammenliknet med ordlyden i avtalen. Opprinnelig står det henholdsvis «Reisetilskudd per km ved bruk av eget fremkomstmiddel på land» og «Reisetilskudd per km ved bruk av egen båt» i de to første satsene. I tillegg legges det opp til justering av «andre kostnader» i siste sats.

JORDBRUKSAVTALEN

Tabell 8.2 Sats – Tilskudd veterinærreiser

	Sats 2022
Reisetilskudd per km <i>ordinær sats</i>	14,37 kr per km
Reisetilskudd per km <i>ved bruk av båt</i>	50 kr per km
Reise- og ventetidstilskudd per time ved bruk av kjøpt transporttjeneste	450 kr per time
Tilskuddstak per km ved bruk av kjøpt transporttjeneste	110 kr per km
Tilskuddstak <i>for fakturerte oppstarts- og ventetidskostnader</i> per reise ved bruk av kjøpt transporttjeneste ¹⁾	2 000 kr

1) I tilfeller der det er nødvendig å bruke beredskapsfartøy og dette medfører ekstraordinære kostnader pga. koronaepidemi er tilskuddstak for «*fakturerte oppstarts- og ventetidskostnader*» per reise ved bruk av kjøpt transporttjeneste kr. 15 000.